

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.003.01.2018
P/18/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/080 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w latach 2015-2018
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2015–2018 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
<i>Kontrolerzy</i>	1. Jacek Romanowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/57/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. 2. Iwona Pacwa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/56/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli, tom I str. 1-2)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (dalej: Urząd lub UMWL); ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Sławomir Sosnowski, Marszałek Województwa Lubelskiego od 1 grudnia 2014 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli, tom I str. 3)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Samorząd Województwa Lubelskiego był przygotowany organizacyjnie do realizacji inicjatywy LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Zatrudniono pracowników posiadających doświadczenie w realizacji programów współfinansowanych środkami Unii Europejskiej i zapewniono im możliwość podnoszenia kwalifikacji. Zrealizowano przewidziane w planach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich działania komunikacyjne. Poprzez wdrożenie „Polityki bezpieczeństwa informacji w zakresie zadań delegowanych w ramach PROW 2014-2020, w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich” zapewniono bezpieczeństwo informacji, danych i dokumentów związanych z realizacją inicjatywy LEADER.

Wszystkie objęte kontrolą wnioski o przyznanie pomocy rozpatrzone zostały po terminie określonym w rozporządzeniu w sprawie wsparcia operacji LSR², co miało negatywny wpływ na tempo postępu we wdrażaniu inicjatywy LEADER. Nierzetelna weryfikacja dokumentacji LGD „Owocowy Szlak”, w szczególności naboru wniosków nr 4/2017, spowodowała podpisanie przez Zarząd Województwa pięciu umów na realizację operacji, które nie były zgodne z celami głównymi i szczegółowymi określonymi w LSR. Nierzetelnie zweryfikowane sprawozdania z realizacji LSR za

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2017 r. poz. 772 ze zm.), w dalszej treści wystąpienia: rozporządzenie w sprawie wsparcia operacji LSR.

2016 r. i 2017 r. złożone przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie” nie dawały podstaw do w pełni wiarygodnej oceny postępu finansowego i rzeczowego.

Urząd monitorował wskaźniki produktu przewidziane do realizacji w latach 2016-2018, wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2018 i na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy. Rzetelnie przeprowadzono, objęte badaniem NIK, kontrole u beneficjentów i kontrole realizacji przez LGD umów o przyznanie pomocy na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji. Osiem objętych szczegółowym badaniem wniosków o płatność rozpatrzonych zostało zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR oraz postanowieniami umów o przyznanie pomocy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do realizacji inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014-2020

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zadania Samorządu Województwa, jako instytucji pośredniczącej³ i podmiotu wdrażającego PROW 2014-2020, w tym inicjatywy LEADER w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, realizował Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich⁴.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu⁵, informowanie o Programie, nadzór nad Lokalnymi Grupami Działania⁶, ocena realizacji Programu, zostały przypisane do Oddziału Wdrażania PROW, natomiast realizacja działań informacyjno-promocyjnych, opracowanie i wdrożenie Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, w tym organizacja szkoleń, wyjazdów, konkursów, konferencji – do Oddziału Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich⁷. W okresie objętym kontrolą, z wyjątkiem zmiany nazwy Departamentu, nie dokonywano zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 4 – 5, 315-320)

1.2. Pismem z dnia 5 listopada 2015 r. Samorząd Województwa wyznaczył dyrektora Departamentu PROW, jako swojego przedstawiciela w Grupie Tematycznej ds. podejścia LEADER (GTL), działającej przy Grupie Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Do korzyści wynikających z funkcjonowania GTL Przedstawiciel Samorządu zaliczył wymianę bieżących informacji, opracowanie jednolitego w skali kraju podejścia do inicjatywy LEADER, pozyskanie informacji odnośnie kierunku prac nad LEADEREM w strukturach UE oraz o propozycjach funkcjonowania LEADERA w przyszłej perspektywie.

(dowód: akta kontroli, tom I str.12, 315-320)

1.3. Samorząd Województwa upoważnił 17 pracowników Urzędu Marszałkowskiego do dokonywania w jego imieniu czynności związanych z realizacją wsparcia dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Upoważnienia dla dyrektora i zastępcy dyrektora Departamentu PROW dotyczyły składania oświadczeń woli oraz dokonywania wszelkich innych czynności w zakresie realizacji Programu. Upoważnienie kierownika Oddziału Wdrażania PROW obejmowało składanie oświadczeń woli w zakresie zmian w umowach o dofinansowanie projektów i akceptowanie na deklaracjach weksla niepełnego, wypełnionych w związku z zabezpieczeniem należytego wykonania zobowiązań wynikających z umów

³ Wykonującej niektóre zadania instytucji zarządzającej.

⁴ Dalej: Departament PROW.

⁵ Tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Załącznik do Uchwały Nr XLII/810/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 30 czerwca 2015 r. ze zm.

⁶ Dalej: LGD.

⁷ Dalej: Sekretariat KSOW.

o dofinansowanie projektów. Upoważnienia wydane dla 14 pracowników Oddziału Wdrażania PROW dotyczyły odbioru zabezpieczeń i wykonywania czynności prawnych związanych z prawidłowym ustanowieniem i wniesieniem przez beneficjentów zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umów o dofinansowanie w ramach PROW.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6-11)

Pracownicy realizujący zadania związane z wdrażaniem inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014-2020 uczestniczyli w 262 szkoleniach, w tym 163 szkoleniach wewnętrznych, 50 szkoleniach zewnętrznych i 49 szkoleniach przeprowadzonych z wykorzystaniem Platformy e-Learningowej. Szkolenia dotyczyły m.in. wdrażania procedur określonych w książce procedur PROW 2014-2020, oceny wniosków o dofinansowanie w ramach LSR, weryfikacji wniosków o płatność, dokumentacji rozliczeniowej środków unijnych oraz ewaluacji i monitoringu LSR.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 13-15, 51-52)

W okresie objętym kontrolą nie sporządzano programów szkoleń dla pracowników zajmujących się oceną działania LEADER. Termin i tematyka szkoleń ustalane były na bieżąco, w miarę potrzeb wynikających z wprowadzenia nowych procedur bądź ich kolejnych wersji zatwierdzonych przez ARiMR.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 16)

Zatrudnienie pracowników realizujących zadania z zakresu inicjatywy LEADER (w przeliczeniu na pełne etaty) wynosiło: w 2015 r. – 7,3 etatu, w 2016 r. – 13,2 etatu, w 2017 r. – 23 etaty, w 2018 r. – 38,7 etatu. Średni staż pracy pracowników wykonujących zadania w zakresie realizacji Programu w 2015 r. wynosił 5 lat i 5 miesięcy. Wszyscy pracownicy posiadali wykształcenie wyższe.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 15)

1.4. W UMWL funkcjonował stacjonarny, główny punkt informacyjny Funduszy Europejskich, do którego przekazywano materiały dotyczące PROW 2014-2020 w postaci ulotek, broszur itp.

Dodatkowo utworzono mobilny punkt informacyjny, wykorzystywany podczas przedsięwzięć plenerowych, w którym dystrybuowane były materiały promocyjne i informacyjne dotyczące PROW 2014-2020, w tym inicjatywy LEADER, tj.: ulotki, kalendarze, foldery i gadżety promocyjne, publikacje, pamięci przenośne zawierające dokumenty programowe PROW 2014-2020. Mobilny punkt informacyjny był obsługiwany przez pracowników Oddziału Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich⁸, którzy na bieżąco realizowali zadania z zakresu PROW, w tym inicjatywy LEADER.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 17, 38)

Realizując działania promocyjno-informacyjne ze środków Unii Europejskiej w opisie przedmiotu zamówienia na dostawy i usługi (adekwatne do realizowanego zadania) Urząd wymagał od wykonawców dostosowania miejsca oraz warunków technicznych do udziału w projekcie osób niepełnosprawnych. Na stronie internetowej www.prow.lubelskie.pl zastosowano możliwość regulacji wielkości czcionki i kontrastu, z myślą o osobach niedowidzących.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 17)

W latach 2015-2017, w wyniku realizacji działań KSOW zorganizowano 62 wydarzenia, w których uczestniczyło ok. 80 tys. osób. W ramach tych wydarzeń odbyło się m.in. 12 konferencji, 43 szkolenia i seminaria dla potencjalnych beneficjentów, 13 wyjazdów studyjno-szkoleniowych, 54 konkursy oraz 31 wystaw i imprez lokalnych. Działania informacyjne prowadzono również poprzez stronę

⁸ Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich: dalej KSOW.

internetową (ok. 108 tys. odwiedzin strony), portal społecznościowy facebook (ok. 24 tys. odwiedzin) oraz radio, telewizję i Internet (4 audycje radiowe, 133 spoty informacyjne, 130 newsletterów). Rozdysponowano ok. 12 tys. materiałów promocyjnych (kalendarzy, map, zestawów upominkowych) oraz 10 publikacji w nakładzie ok. 65 tys. szt.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-20, 34-37)

UMWL upowszechniał wiedzę oraz przekazywał bieżące informacje na temat PROW 2014-2020, w tym inicjatywy LEADER, poprzez: organizację szkoleń, spotkania robocze, wyjazd studyjno-szkoleniowy oraz stronę internetową, portal społecznościowy, audycje radiowe i materiały promocyjne. Za pośrednictwem poczty elektronicznej przekazywano do LGD bieżące informacje i interpretacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁹ i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa¹⁰.

W latach 2015-2018, w związku z realizacją dwuletnich planów operacyjnych KSOW zorganizowano sześć szkoleń i jedno spotkanie robocze przedstawicieli LGD oraz wyjazd studyjno-szkoleniowy do Chorwacji, w których uczestniczyło łącznie 336 osób. W 2015 r. zostało zrealizowane jedno szkolenie uwzględnione w planie komunikacji województwa lubelskiego pod nazwą „Konkurs na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, mające na celu zwiększenie poziomu wiedzy na temat PROW 2014-2020. Uczestniczyło w nim 50 osób – przedstawicieli 21 LGD. W dwuletnim planie operacyjnym na lata 2016-2017 r. dla województwa lubelskiego¹¹ uwzględniono, a następnie zrealizowano operacje i osiągnięto zakładane wskaźniki:

- „cykl spotkań poświęconych wdrażaniu lokalnych strategii rozwoju oraz aktualnym problemom LGD”, mających na celu podniesienie jakości wdrażania PROW, zwiększenie poziomu wiedzy ogólnej i szczegółowej dotyczącej PROW 2014-2020, w tym przekazanie informacji dotyczących warunków i trybu przyznawania pomocy oraz praktycznej wiedzy i umiejętności w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy, biznesplanów oraz wniosków o płatność. W ramach operacji zorganizowano dwa szkolenia, w których uczestniczyło łącznie 112 osób – przedstawicieli w pierwszym przypadku 19, w drugim przypadku 21 LGD,
- „cykl szkoleń dla lokalnych liderów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich”, mających na celu aktywizację lokalnej społeczności i informowanie na temat polityki związanej z rozwojem obszarów wiejskich. W ramach operacji zorganizowano jedno szkolenie dla 52 przedstawicieli 21 LGD, obejmujące zakresem tematycznym obsługę wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność dla Poddziałania 19.2,
- „dwudniowe spotkanie robocze z LGD”, mające na celu zwiększenie poziomu wiedzy ogólnej i szczegółowej na temat PROW, w tym zapewniania informacji dotyczących warunków i trybu przyznawania pomocy, zasad przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy, biznesplanów i wniosków o płatność. W ramach realizacji tej operacji zorganizowano dwudniowe szkolenie, na którym omawiane były konsekwencje zmian w legislacji krajowej dotyczącej działania LEADER dla LGD i Samorządu Województwa¹². W szkoleniu uczestniczyło 40 osób – przedstawicieli 22 LGD województwa lubelskiego,
- „dwudniowe spotkanie robocze z LGD – aktualne problemy”, mające na celu zwiększenia poziomu wiedzy ogólnej i szczegółowej na temat PROW, w tym

⁹ Dalej: MRiRW.

¹⁰ Dalej: ARiMR.

¹¹ Dwuletni plan operacyjny KSOW na lata 2016-2017 dla działania 8 Plan komunikacyjny województwa lubelskiego.

¹² Dalej: SW.

zapewniania informacji dotyczących warunków i trybu przyznawania pomocy, zasad przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy, biznesplanów i wniosków o płatność. W ramach tej operacji zorganizowano dwudniowe szkolenie, na którym omawiane były wytyczne w zakresie monitoringu i ewaluacji, wybrane zagadnienia z zakresu postępowania z protestami, zmiany wynikające z wprowadzenia nowego wzoru wniosku, postępowanie ofertowe w ramach PROW, zmiany ustawy o ochronie danych osobowych i ich konsekwencje dla LGD. W szkoleniu uczestniczyło 40 osób - przedstawicieli 18 LGD.

Zgodnie z dwuletnim planem operacyjnym KSOW na lata 2018-2019 dla województwa lubelskiego, w 2018 r. zorganizowano dwudniowe spotkanie robocze dla LGD, podczas którego omawiane były zagadnienia związane m.in. z najczęściej popełnianymi błędami we wnioskach o płatność, problemami z realizacją poddziałania 19.2 i przeprowadzaniem kontroli u beneficjentów. W spotkaniu uczestniczyły 42 osoby – przedstawiciele 19 LGD.

Z sześciu ww. szkoleń trzy szkolenia odbyły się w Lublinie. Wszystkie szkolenia miały charakter prezentacji treści teoretycznych w połączeniu z zajęciami praktycznymi (warsztatami).

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-32)

Zgodnie z założeniami dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017¹³ dla województwa lubelskiego, SW w ramach operacji pn. „Zapewnienie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzynarodowej na rzecz tworzenia kontaktów - organizacja wizyty studyjnej do wybranego państwa UE dla LGD z terenu województwa lubelskiego”, zorganizował wyjazd studyjno-szkoleniowy do Chorwacji dla 25 przedstawicieli LGD. Celem przedsięwzięcia była aktywizacja LGD na rzecz podejmowania inicjatyw dla rozwoju obszarów wiejskich poprzez nabycie wiedzy i umiejętności dotyczących funkcjonowania LGD w wybranym państwie UE oraz możliwość nawiązania współpracy. Zgodnie z Formularzem Projektu Realizującego Priorytety PROW 2014-2020, cel w postaci zapoznania uczestników wyjazdu z przedsiębiorczością i turystyką regionu Dalmacja w Chorwacji został osiągnięty. W ramach wyjazdu odbyły się spotkania z przedstawicielami LGD, lokalnymi przedsiębiorcami realizującymi projekty turystyczne oraz wizytacje w gospodarstwach zajmujących się wytwarzaniem i dystrybucją produktów regionalnych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 27-31,39-42)

1.5. Efekty realizacji planów operacyjnych w ujęciu jakościowym analizowano na podstawie ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez uczestników szkoleń. Zgodnie z załącznikiem nr 4 do sprawozdania z realizacji dwuletniego planu operacyjnego na lata 2016-2017, zawierającym analizę ankiet sporządzonych po dziewięciu szkoleniach przeprowadzonych w latach 2015-2017 (w których uczestniczyło 760 osób), szkolenia spełniały oczekiwania 98% uczestników (w tym 55% na poziomie bardzo wysokim).

(dowód: akta kontroli, tom I str. 49, 423)

1.6. Zgodnie z umową zawartą 28 maja 2015 r. pomiędzy Samorządem Województwa Lubelskiego a ARiMR w Warszawie, określającą zakres zadań delegowanych w ramach PROW 2014-2020, Samorząd Województwa zobowiązał się m.in.: przetwarzać dane osobowe zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi danych osobowych (§ 5 ust. 3 umowy), wykorzystywać udostępniony przez Agencję system informatyczny wspierający realizację zadań delegowanych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu bezpieczeństwa danych,

¹³ Z wyłączeniem działania 8 Plan komunikacyjny.

w szczególności wykluczenia dostępu osób nieupoważnionych do danych (§ 4 ust. 3 umowy).

Bezpieczeństwo informacji, danych i dokumentów związanych z wykonywaniem zadań delegowanych w zakresie inicjatywy LEADER zapewniono poprzez wdrożenie „Polityki bezpieczeństwa informacji w zakresie zadań delegowanych w ramach PROW 2014-2020 w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich”¹⁴, określającej m.in.: obszary bezpieczne przechowywania danych osobowych; zasady eksploatacji systemu informatycznego udostępnionego przez agencję płatniczą (ochrony przed szkodliwym oprogramowaniem, zasady bezpieczeństwa sieci, identyfikację i uwierzytelnianie użytkowników); zakresy odpowiedzialności pracowników (w których m.in. wpisano obowiązek przechowywania dokumentów w szafach); zasady zarządzania systemami i sieciami (w tym przypisywanie prawa dostępu, zarządzanie hasłami, ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem, zarządzanie bezpieczeństwem sieci, obsługę nośników informacji/kopii); zasady kontroli dostępu do sieci i systemów informatycznych; zasady ochrony danych osobowych (w tym nadawanie uprawnień do przetwarzania danych osobowych); procedury rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy w systemach informatycznych; zasady przeglądów, konserwacji i naprawy sprzętu komputerowego.

W Urzędzie wdrożono również:

- politykę bezpieczeństwa informacji w Urzędzie Marszałkowskim, wprowadzoną zarządzeniem nr 143/2017 Marszałka Województwa z dnia 29 września 2017 r., będącą zbiorem zasad określających organizację i funkcjonowanie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w Urzędzie; dokument ten był nadrzędnym nad innymi dokumentami regulującymi zasady sieci teleinformatycznej wewnątrz Urzędu i miał zastosowanie we wszystkich komórkach organizacyjnych;
- politykę bezpieczeństwa danych osobowych Urzędu i instrukcję zarządzania systemami informatycznymi w zakresie przetwarzania danych osobowych Urzędu, wprowadzone zarządzeniem nr 11/2016 Marszałka Województwa z dnia 29 stycznia 2016 r.

Procedury i zasady określone w polityce bezpieczeństwa danych osobowych Urzędu stosowane były do wszystkich osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych zatrudnionych w Urzędzie. Instrukcja zarządzania systemami informatycznymi w zakresie przetwarzania danych osobowych Urzędu była dokumentem regulującym zasady oraz procedury zarządzania i administrowania system informatycznym UMWL.

W Urzędzie stosowano środki bezpieczeństwa danych na poziomie wysokim. Polityka bezpieczeństwa danych osobowych i instrukcja zarządzania systemami informatycznymi w zakresie przetwarzania danych osobowych Urzędu zawierały wszystkie elementy określone w § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych¹⁵.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 372-465)

Odnosnie do działań podjętych w UMWL w celu wdrożenia RODO, tj. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem

¹⁴ Wersja 1-3 wprowadzona zarządzeniem nr 19/2017 Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 10.02.2017 r.

¹⁵ Dz.U. Nr 100, poz. 1024.

danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych¹⁶), dyrektor Departamentu PROW podał, że:

- Departament Cyfryzacji Urzędu w wyniku przeprowadzonego postępowania wybrał wykonawcę, którego zadaniem było wykonanie audytu bezpieczeństwa dla Urzędu – oceny ryzyka oraz zgodności z RODO. Obecnie trwają czynności odbioru przedmiotu zamówienia, a wykonawca nie przedstawił jeszcze raportu końcowego;
- trwają prace nad aktualizacją dokumentacji dotyczącej ochrony danych osobowych; Projekty dokumentów i procedur są przygotowywane zgodnie z RODO. Wymagane są jeszcze działania w zakresie podziału kompetencji. Nie został jeszcze powołany Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- na obecną chwilę nie zostały podjęte działania dotyczące procesu certyfikacji lub opracowania kodeksu postępowania zawierającego rozwiązania techniczne mające na celu zapewnienie poufności i integralności danych. Szczegółowe procedury będą wdrażane przez poszczególne komórki organizacyjne w ramach realizowanych procesów przetwarzania danych osobowych;
- opracowywany jest projekt rejestru czynności przetwarzania danych. Trwają konsultacje z poszczególnymi organizacjami.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 499, 502-503)

1.7. Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020¹⁷ (dalej: ustawa PROW), uchwałą z dnia 28 lipca 2015 r. Zarząd Województwa Lubelskiego (dalej: Zarząd) powołał Wojewódzką Grupę Roboczą do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Lubelskiego i przyjął regulamin jej działania. W skład Grupy weszło 17 przedstawicieli podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w województwie lubelskim. W dniu 11 października 2016 r. uchwałą Zarządu dokonano zmian w uchwale z dnia 25 lipca 2015 r. odnośnie regulaminu i składu Grupy.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 466-474)

1.8. W objętym badaniem okresie inicjatywa LEADER była przedmiotem trzech kontroli zewnętrznych (w tym przeprowadzonej w 2017 r. kontroli doraźnej NIK) i pięciu planowych audytów wewnętrznych.

ARiMR skontrolowała w 2017 r. prawidłowość i terminowość realizacji zadań delegowanych w ramach PROW 2014-2020 przez pracowników SW związanych z obsługą podziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, w zakresie operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD oraz operacji własnych LGD. W kontroli stwierdzono dwie nieprawidłowości: skierowanie do wnioskodawcy odpowiedzi na protest, zawierającej w swojej treści rozpatrzenie protestu innego wnioskodawcy oraz podpisanie pisma do wnioskodawcy bez powołania się na stosowne upoważnienie. W wyniku wniosku pokontrolnego osoby nadzorujące zobowiązane zostały do wzmocnionego nadzoru na procesem przygotowania i podpisywania pism.

Kontrola płatności na operację „Warsztat samochodowy – serwis i naprawy powypadkowe” w ramach podziałania 19.2, przeprowadzona w 2017 r. przez Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów, wykazała niedochowanie terminu wezwania beneficjenta do zawarcia umowy

¹⁶ Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, s. 1, obowiązujące od 25 maja 2018 r.

¹⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 627.

o dofinansowanie operacji. Według wyjaśnień złożonych przez audytowanego w trakcie ww. kontroli, przyczyną przekroczenia terminu był brak procedur dotyczących kontroli krzyżowych, skutkujący niemożliwością oceny wniosków oraz bardzo duża ilość wniosków złożonych w okresie grudzień 2016 – styczeń 2017 r. Zmiany do książki procedur dotyczące kontroli krzyżowych zostały doręczone do Departamentu w dniach 21.02.2017 r. i 15.03.2017 r. Dotychczas nie została udostępniona przez instytucję do tego delegowaną (ARiMR) aplikacja systemu informatycznego rejestrująca dane z wniosków o udzielenie pomocy w ramach poddziałania 19.2.

W audytach wewnętrznych badaniom poddano:

- w 2015 i 2016 r. rozpatrywanie wniosków LGD złożonych w ramach realizacji zadań delegowanych w zakresie poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze w ramach PROW 2014-2020 (przyjmowanie i ocena wniosków o przyznanie pomocy, dokonywanie wyboru operacji do dofinansowania, zawieranie umów o przyznanie pomocy, przyjmowanie i ocena wniosków o płatność),
- w 2016 r. stosowanie procedury „Sporządzanie i poprawa dokumentów finansowo-księgowych oraz ustalenie nienależnie, nadmiernie pobranych środków publicznych w ramach działań objętych PROW 2014-2020” na próbie operacji wypłaty zaliczki/wyprzedzającego finansowania w ramach poddziałania 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji,
- w 2016 i 2017 r. przyjęte książki procedur obsługi wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność dla poddziałań 19.1, 19.2, 19.3, 19.4,
- w 2016 i dwukrotnie w 2017 r. terminowość przekazywania sprawozdań z realizacji PROW 2014-2020 do ARiMR.

W wynikach audytów wewnętrznych nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących działania LEADER, poza przekroczeniem o jeden dzień terminu przekazania ARiMR w 2016 r. dwóch sprawozdań miesięcznych i jednego sprawozdania śródrocznego z realizacji PROW 2014-2020

(dowód: akta kontroli, tom II str. 475-477)

1.9. Zidentyfikowane przez Urząd bariery (problemy) we wdrażaniu działania LEADER polegały m.in. na:

- opóźnieniu uruchomienia działania LEADER (pierwsze nabory wpłynęły do SW pod koniec 2016 r.),
- dużej ilości zobowiązań LGD w umowie ramowej, w tym nierealny termin dwustopniowej weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy, wynoszący początkowo trzy miesiące, a następnie wydłużony do czterech miesięcy,
- braku szczegółowych wzorów części dokumentów programowych i proceduralnych LGD (np. w zakresie konstrukcji harmonogramu realizacji planu komunikacji),
- braku szczegółowych wytycznych w zakresie sposobu realizacji zobowiązań Zarządu Województwa wynikających z umowy ramowej (np. weryfikacja sprawozdań z realizacji LSR),
- dodatkowych zadaniach Zarządu Województwa w porównaniu do poprzedniego okresu programowania (rozpatrywanie protestów i skarg),
- skomplikowanych procedurach oceny naborów i wniosków o przyznanie pomocy, w szczególności wniosków w zakresie podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej,
- opóźnieniach w przekazywaniu aktualnych procedur (np. procedura dotycząca weryfikacji projektów grantowych została przekazana pół roku po wpływie pierwszych wniosków do SW; po zmianie ustaw, rozporządzenia i wzorów

- wniosków pod koniec 2017 r. brak nadal nowych procedur dostosowanych do zmienionych przepisów),
- częstych zmianach instrukcji/procedur (np. cztery erraty do procedury dotyczącej poddziałania 19.2),
 - częstych zmianach przepisów i wprowadzaniu nowych wytycznych,
 - nieprecyzyjności, niejednoznaczności przepisów i związanych z tym zapytań LGD i wnioskodawców do SW,
 - dużej ilości wniosków niskiej jakości, pisanych (często wyłącznie „pod kryteria”) przez podmioty nieposiadające odpowiedniej wiedzy na zlecenie wnioskodawcy,
 - braku doświadczenia ze strony SW oraz LGD w zakresie udzielania wsparcia na podjęcie oraz rozwijanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich (brak takich zakresów w okresie 2004-2006 oraz 2007-2013 w ramach działań delegowanych PROW do SW),
 - mniejszych środkach z Pomocy Technicznej PROW 2014-2020, co spowodowało redukcję zatrudnienia w Departamencie PROW w początkowym okresie funkcjonowania PROW 2014-2020 (dopiero po długich negocjacjach z KE zwiększono środki na PT PROW 2014-2020).

LGD wskazywały m.in. następujące przyczyny niskiej realizacji finansowej i wskaźnikowej LSR:

- nieterminowa realizacja przez Urząd wniosków o przyznanie pomocy,
- niska jakość wniosków, w szczególności składanych w ostatnim dniu naboru,
- skomplikowane procedury, częste zmiany przepisów i instrukcji,
- brak zainteresowania niektórymi naborami,
- brak systematycznego informowania przez SW o stanie realizacji wniosków przekazanych do weryfikacji,
- problemy z oceną operacji w zakresie innowacyjności, ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu.

Pismem z dnia 23.05.2018 r. Prezes ARiMR poinformowała Marszałka Województwa Lubelskiego, że Agencja jest odpowiedzialna za prawidłowe i terminowe wydatkowanie środków EFRROW, i w trosce o pełne wykorzystanie budżetu tzw. działań delegowanych prowadzi monitoring wykorzystania limitów środków finansowych w ramach poddziałań PROW wdrażanych przez Samorządy Województw. W dalszej treści ww. pisma wskazała, że wg stanu na koniec kwietnia 2018 r. realizacja płatności na rzecz beneficjentów w województwie lubelskim w poddziałaniu 19.2 wynosi 11% limitu i jest na poziomie wyższym od średniej krajowej (10,1%). Prezes ARiMR zwróciła się z prośbą do Marszałka Województwa Lubelskiego o szczególny nadzór nad realizacją zadań delegowanych i wzmożenie działań zmierzających do przyspieszenia wydatkowania pieniędzy w ramach PROW.
(dowód: akta kontroli, tom II str. 24-25, 478-490)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Urząd był przygotowany¹⁸ do realizacji inicjatywy LEADER. Zatrudniono pracowników posiadających doświadczenie w realizacji Programów UE, którym zapewniono podnoszenie kwalifikacji poprzez udział w różnych formach szkoleniowych. Realizowano przewidziane w planach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich działania komunikacyjne adresowane do LGD i potencjalnych beneficjentów. Wdrożenie „Polityki bezpieczeństwa informacji w zakresie zadań

¹⁸ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

delegowanych w ramach PROW 2014-2020 w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich” zapewniało przechowywanie pozyskanych, zgromadzonych i opracowanych informacji i danych dotyczących działania LEADER w sposób zgodny z umową zawartą z agencją płatniczą.

Opis stanu
faktycznego

2. Przestrzeganie postanowień umów ramowych

2.1. Zarząd Województwa w terminie przewidzianym w § 6 pkt 1 umowy ramowej¹⁹, dokonał pozytywnej oceny racjonalności harmonogramów planu komunikacji przedłożonych przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie”²⁰. W przypadku siedmiu harmonogramów planu komunikacji udokumentowano, a w przypadku dwóch nie udokumentowano czynności ich akceptacji i zatwierdzenia. Przesłanką pozytywnej oceny harmonogramów była ich zgodność z planem komunikacji.

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że brak śladu rewizyjnego nie oznacza, że zobowiązania w zakresie oceny racjonalności harmonogramu przez Zarząd Województwa nie zostały zrealizowane. Dokumenty były analizowane, dodatkowo informacja o wyniku analizy została przekazana do LGD „Polesie”²¹.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 60, 79, 86-87, 253-254, 259-272)

2.2. W terminie określonym w § 6 pkt 2 umowy ramowej²² działający z upoważnienia Zarządu Województwa zastępca dyrektora Departamentu PROW zatwierdził dokonaną przez pracowników Departamentu pozytywną weryfikację sprawozdań z realizacji LSR w 2016 r. i 2017 r. złożonych przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie”. Wszystkie z przedłożonych sprawozdań zawierały błędy²³.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 89-158, 324)

2.3. Samorząd Województwa nie przeprowadził i nie wyznaczył terminu oceny efektywności realizacji LSR, o której mowa w § 6 pkt 4 umowy ramowej. Ocena efektywności realizacji LSR jest planowana w związku z realizacją zobowiązań wynikających z § 8 umowy ramowej.

Dla potrzeb bieżących Departament prowadził analizę wykorzystania przez LGD środków finansowych i poziomu osiągnięcia zakładanych wskaźników oraz informował właściwe LGD o stanie realizacji poszczególnych przedsięwzięć i ewentualnym ryzyku nieosiągnięcia wartości docelowych zarówno dla postępu rzeczowego, jak i finansowego.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 252, 261-272)

2.4. Zarząd Województwa²⁴ zrealizował zobowiązanie wynikające z § 6 pkt 6 umowy ramowej, tj. do przeprowadzania kontroli w LGD nie rzadziej niż raz w roku. Zarówno w LGD „Owocowy Szlak”, jak i LGD „Polesie” kontrole przeprowadzono dwukrotnie. Kontrole w 2016 r. przeprowadzono na podstawie listy kontrolnej, opracowanej przez pracowników Departamentu PROW, natomiast w 2017 r. – na podstawie listy kontrolnej stanowiącej załącznik nr 2 do Wytocznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 4/2/2017, w zakresie weryfikacji poprawności realizacji zobowiązań lokalnej grupy działania określonych w umowie o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW na lata 2014-2020. Obejmowały one m.in. kontrolę naborów wniosków pod kątem ich zgodności z uzgodnionym z ZW harmonogramem naborów i dostępności

¹⁹ Zgodnie z § 6 pkt 1 umowy ramowej termin na ocenę racjonalności harmonogramu Planu Komunikacji przez Zarząd Województwa wynosił 14 dni od daty złożenia przez LGD.

²⁰ Badanie przeprowadzono na próbie dwóch LGD, w których były prowadzone czynności kontrolne w ramach kontroli P/18/080.

²¹ Do wyjaśnienia nie dołączono potwierdzenia przekazania powyższej informacji LGD.

²² Zgodnie z § 6 pkt 2 umowy ramowej termin na dokonanie analizy sprawozdań z realizacji LGD przez Zarząd Województwa wynosił 30 dni od daty złożenia przez LGD.

²³ Błędy opisane zostały w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

²⁴ Dalej: ZW.

środków na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Rekomendacja wydana dla LGD „Polesie” wynikała z negatywnej odpowiedzi na pytanie dotyczące badania stopnia zadowolenia z przeprowadzonych przez siebie działań informacyjnych i dotyczyła zastosowania ankiet monitorujących działania promocyjno-informacyjne.

Zgodnie z zapisami karty weryfikacji poprawności realizacji zobowiązań LGD, prowadzonej zgodnie z przywołanymi wyżej wytycznymi, w dniu 12.06.2017 r. do LGD „Polesie” przesłano rekomendację zwiększenia staranności przy dokonywaniu oceny projektów w ramach kryterium 9 „wkład własny”.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 159-169, 421-422)

2.5. Według pierwotnego harmonogramu planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach RLKS, stanowiącego załącznik nr 2 do umowy ramowej zawartej z LGD „Owocowy Szlak”, do końca 2017 r. LGD planowała ogłosić 12 naborów wniosków, w tym dwa na realizację projektów własnych i trzy na realizację projektów grantowych. Faktycznie ogłosiła 23 nabory wniosków²⁵, w tym: cztery na realizację projektów własnych i trzy na projekty grantowe. Zwiększenie liczby ogłoszonych naborów wynikało głównie z przesunięć terminów naborów przewidzianych do ogłoszenia w kolejnych latach realizacji LSR oraz włączenia do harmonogramu dodatkowych naborów (m.in. w związku z niewykorzystaniem limitu środków na określone przedsięwzięcie w poprzednich naborach).

Harmonogram naborów wniosków LGD „Owocowy Szlak” był pięciokrotnie aktualizowany. Nabory ogłaszano zgodnie z aktualnie obowiązującym harmonogramem naborów.

LGD „Polesie” w okresie do końca 2017 r. nie zrealizowała pięciu z dziesięciu naborów wniosków ujętych w harmonogramie przedłożonym w dniu 18 sierpnia 2016 r. Ogłoszenie naborów wniosków odbywało się na podstawie kolejnych aktualizacji harmonogramów. LGD „Polesie” do końca 2017 r. dokonywała czterokrotnie aktualizacji harmonogramu naborów wniosków.

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że akceptacja harmonogramów odbywała się na podstawie wniosków składanych przez LGD. W trakcie weryfikacji sprawdzeniu podlegała zgodność harmonogramów z Planem Działania zawartym w LSR.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 88, 170-182)

2.6. Stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności²⁶ oraz § 6 pkt 7 umów ramowych, w okresie po zakończeniu kontroli NIK z 2017 r. ZW uzgodnił terminy wszystkich naborów wniosków o udzielenie wsparcia ogłoszonych przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie”, a w przypadku kolejnych naborów ogłaszanych w ramach poddziałania informował LGD o wysokości dostępnych środków finansowych w przeliczeniu na PLN w ramach procedury uzgadniania terminu naboru.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 181-182)

2.7. Do szczegółowego badania wybrano cztery nabory wniosków, w tym dwa przeprowadzone przez LGD „Owocowy Szlak” – nr 2/2017 i 4/2017 oraz dwa przeprowadzone przez LGD „Polesie” – nr 1/2016²⁷ i 3/2017. Przekazana do Urzędu dokumentacja dotycząca naborów podlegała weryfikacji zgodnie z „kartą weryfikacji dokumentów dotyczących wyboru operacji”, pod kątem m.in. prawidłowości

²⁵ Termin składania wniosków w dwóch naborach zakończył się 10.01.2018 r.

²⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 140. Dalej: ustawa o RLKS.

²⁷ W ramach naboru kontrolą zostały objęte wnioski składane w zakresie 2.1.1. Tworzenie nowych przedsiębiorstw” i 2.1.1 „Rozwijanie działalności gospodarczej”.

i zgodności z przepisami przeprowadzenia naboru, wyboru operacji oraz kompletności dokumentacji. W wyniku weryfikacji dokumentacji naborów wniosków przekazanej przez LGD „Polesie” UMWL wystąpił do LGD o dokonanie korekty oczywistych pomyłek (nabór nr 3/2017)²⁸ oraz udzielenie dodatkowych wyjaśnień w kwestii m.in. prawidłowości przeprowadzenia wstępnej oceny wniosków, głosowania na posiedzeniu Rady LGD oraz rozbieżności w ilości przyznanych punktów w dwóch kryteriach oceny (nabór 1/2017²⁹). Uzupełnienie dokumentacji oraz przekazanie jej do Urzędu nastąpiło w terminie zgodnym z art. 23 ust. 2 ustawy o RLKS.

Dokumentacja naborów nr 2/2017 i 4/2017, przeprowadzonych przez LGD „Owocowy Szlak” została zweryfikowana pozytywnie, pomimo braku w dokumentacji tych naborów informacji o identyfikacji grup interesu i przynależności do nich członków Rady, a w przypadku naboru 4/2017 dodatkowo, pomimo wyboru przez Radę do dofinansowania operacji, które nie zakładały realizacji celów wskazanych w LSR.

Podczas weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy ZW przestrzegał terminu określonego w art. 23 ust. 5 ustawy o RLKS, tj. wzywania podmiotu ubiegającego się o wsparcie do usunięcia braków we wniosku lub poprawienia oczywistych pomyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku wszystkich złożonych w kontrolowanych naborach wniosków, Zarząd nie dotrzymał terminu ich weryfikacji umożliwiającego wezwanie wnioskodawców do zawarcia umowy lub ich poinformowania o odmowie przyznania pomocy, o którym mowa w § 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 183-245)

Zarząd Województwa do stycznia 2018 r. nie przekazywał LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie” informacji o zawartych umowach z beneficjentami i przyznanych kwotach wsparcia.

Zgodnie z § 7 umów ramowych strony zobowiązały się do wzajemnej współpracy, w celu zapewnienia właściwej obsługi oraz monitorowania postępowania w sprawie wyboru operacji finansowanych w ramach PROW.

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że na spotkaniach z LGD w początkowym okresie wdrażania programu uzgodniono, że informacje o stanie oceny wniosków będą przekazywane na zapytanie poszczególnych grup. Od początku 2018 r. informacje te przekazywane są comiesięcznie w formie pliku Excel.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 257-258, 269-270)

2.8. Pięciokrotne aneksowanie umów ramowych, zarówno zawartych z LGD „Polesie”, jak i z LGD „Owocowy Szlak”, odbywało się zgodnie z § 10 ust. 1 umowy ramowej. Konieczność dokonywania zmian umów ramowych wynikała ze zmian LSR w zakresie limitu na realizację operacji, wprowadzenia wytycznych w zakresie ujednolicenia wskaźników do sprawozdań, wprowadzenia wytycznych w zakresie weryfikacji poprawności realizacji zobowiązań oraz zmian w Planie Komunikacji.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 322-323)

2.9. W latach 2015-2018 realizacja zobowiązań ZW wynikających z § 6 umów ramowych, poza przeprowadzoną w 2017 r. kontrolą NIK realizacji wsparcia dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w województwie lubelskim w latach 2015-2017, nie była przedmiotem kontroli zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 246-247)

²⁸ Pismo UM03-6933-UM0310013/15, PW-O.052.3.13.2015.FKA z dnia 21.07.2017 r.

²⁹ Pismo UM03-6933-UM0310013/15, PW-O.052.3.13.2015.FKA z dnia 25.01.2017 r. i Pismo UM03-6933-UM0310013/15 z dnia 01.02.2017 r.

2.10. Urząd zrealizował wszystkie wnioski pokontrolne, sformułowane przez NIK po kontroli P/14/052 „Wykorzystanie środków publicznych na wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”³⁰, oraz po kontroli I/17/003 „Realizacja wsparcia dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w województwie lubelskim w latach 2015-2017”³¹.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 504)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zarząd Województwa nierzetelnie zweryfikował sprawozdania z realizacji LSR za 2016 r. i 2017 r. złożone przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie”:

- w sprawozdaniu z realizacji LSR za 2016 r., przedłożonym przez LGD „Owocowy Szlak”, wykazano m.in. dane dotyczące budżetu LSR odnosząc się do celów ogólnych 1-3 oraz odpowiednio celów szczegółowych i przedsięwzięć niezgodne z LSR obowiązującą w dniu 31.12.2016 r.,
- w sprawozdaniu z realizacji LSR za 2017 r., przedłożonym przez LGD „Owocowy Szlak”, w kolumnach „pomoc przyznana w ramach przedsięwzięcia 2.1.1” nie została wpisana kwota i procent realizacji budżetu, pomimo zawarcia w 2017 r. umów o przyznanie pomocy, w części 3 sprawozdania, dotyczącej poddziałania 19.4 łączna wartość wiersza wskaźnika 4.2 w kolumnie „realizacja” (515) nie była równa sumie wierszy odpowiadających realizacji tego wskaźnika w podziale na kody 4.2.1-4.2.4 (497), w części 3 sprawozdania, w ramach poddziałania 19.2 „liczba utworzonych miejsc pracy” w odniesieniu do zawartych umów wykazano trzy, przy czym w umowach o przyznanie pomocy podpisanych w 2017 r. wskazano, że zostanie utworzonych osiem miejsc pracy, w części 2 „rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR” nie podano realizacji wskaźnika produktu w procentach (wpisano wartości w sztukach),
- w sprawozdaniu z realizacji LSR za 2017 r., przedłożonym przez LGD „Polesie”, wpisana wartość i procent realizacji budżetu LSR w kolumnach „pomoc przyznana” dla przedsięwzięć 2.2.1, 3.3.1, i 3.3.2 nie była zgodna w kwotę i procentem realizacji tego budżetu, wynikającymi z umów podpisanych w roku 2017, wartość docelowa m.in. wskaźników produktu dla przedsięwzięć 2.1.1, 2.2.1, 2.3.1, 2.3.2 w sprawozdaniach za 2016 i 2017 r. była różna od wartości docelowej tych wskaźników uwzględnionych w LSR, w sprawozdaniu za 2016 r. niezgodnie ze stanem faktycznym wypełniono: dane o wydanych kwartalnikach (100% zamiast 7%) oraz dane o miesiącach, w których aktualizowana była strona internetowa (100% zamiast 8%).

Ponadto w części 3 sprawozdania z realizacji LSR za 2017 r. „Rzeczowa realizacja wskaźników obowiązkowych” osiem LGD³², niezgodnie z instrukcją wypełniania sprawozdania, wykazało dane dotyczące realizacji wskaźników w poddziałaniu 19.4, pomimo że do końca 2017 r. dla żadnej operacji nie dokonano płatności przynajmniej jednej transzy.

LGD „Kraina Wokół Lublina” nieprawidłowo wypełniła część 2 sprawozdania „Rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć” w zakresie wskaźników produktu.

³⁰ Wnioski pokontrolne: 1) Podjęcie działań mających na celu pełne wykorzystanie limitów finansowych na działania osi Leader, w tym terminowe rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy (w przypadku opóźnień, informowanie wnioskodawców o przyczynach) oraz wykonanie przez LGD wskaźników realizacji LSR. 2) Zgodnie z 33 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WLSR informowanie co kwartał LGD o zawartych umowach z beneficjentami oraz o wysokości środków wypłaconych z tytułu pomocy. 3) Wyegzekwowanie od beneficjenta operacji nr UM03-6930-UM0340627/10 obowiązku zamieszczenia na stronie internetowej informacji o pomocy uzyskanej z EFRROW.

³¹ Wnioski pokontrolne: 1) Przestrzeganie terminów rozstrzygnięcia protestów i weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy. 2) Rzetelne i terminowe dokonywanie weryfikacji harmonogramu realizacji planu komunikacji.

³² Osiem LGD: „Lepsze Jutro” w Hrubieszowie; „Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem” w Lubartowie; „Roztocze Tomaszowskie” w Tomaszowie Lubelskim; „Jagiellońska Przystań” w Parczewie; „Zielony Pierścień” w Kośminie; „Ziemię Biłgorajska” w Biłgoraju; „Kraina wokół Lublina” w Lublinie, „Białkopodlaska Grupa Działania” w Białej Podlaskiej.

W kolumnie „realizacja P (%)”, w której należało podać wyłącznie informacje dotyczące operacji zakończonych, dla których dokonano płatności końcowej, LGD wykazała odsetek zrealizowanych operacji (wg zawartych umów), w stosunku do stanu docelowego.

Zgodnie z § 6 pkt 2 umów ramowych Zarząd Województwa zobowiązał się do przeprowadzania analizy sprawozdań z realizacji LSR, polegającej na weryfikacji zgodności danych zawartych w tych sprawozdaniach z LSR, umową oraz innymi dokumentami LGD.

Zdaniem Dyrektora Departamentu PROW zobowiązanie wynikające z § 6 ust. 2 umowy ramowej zostało zrealizowane w dostatecznym stopniu, ponieważ podstawowym celem weryfikacji sprawozdań było ustalenie, czy w danym LGD zachodzi potrzeba wydania zaleceń mających na celu poprawę działalności LGD i realizacji LSR. W związku z powyższym podczas weryfikacji sprawozdań uwagę skupiono przede wszystkim na sprawdzeniu stanu realizacji LSR, zarówno w wymiarze finansowym, jak i rzeczowym – jako danych najistotniejszych w kontekście realizacji umowy ramowej.

NIK nie podziela powyższej argumentacji. Analiza realizacji LSR na błędnych danych, zarówno finansowych, jak i rzeczowych, utrudnia prawidłową ocenę stanu faktycznego wykonania zakładanych wskaźników.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 89-158, 253-272, 315-320, 324, tom II str. 16-19, 32-88)

2. Pomimo braku w dokumentacji naborów nr 2/2017 i 4/2017, przeprowadzonych przez LGD „Owocowy Szlak”, dokumentów w zakresie identyfikacji grup interesu i przynależności do nich członków Rady, kierownik Oddziału Wdrażania PROW zatwierdził, dokonaną przez pracownika Oddziału, pozytywną weryfikację naborów w zakresie zapewnienia zachowania składu Rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1303/2013 (pkt 9 b)³³.

Z dokumentacji przekazanej do ZW wynikało, że członkowie Rady wypełnili deklaracje poufności i bezstronności oraz rejestr interesów, zawierające jedynie informacje, do którego sektora przynależą, oraz że są lub nie są powiązani z wnioskodawcami lub poszczególnymi operacjami.

W Poradniku dla LGD grupa interesu zdefiniowana została jako grupa jednostek połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści, której członkowie mają świadomość istnienia tych więzów. Jej członkowie mogą brać mniej lub bardziej aktywny udział w artykulacji swoich interesów wobec instytucji państwa, starając się wpłynąć na realizację tych interesów. Mogą to być np. organizacje branżowe, grupy producentów. Według Wytocznych MRiRW nr 3/1/2017 z dnia 21 marca 2017 r. w sprawie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji przez LGD, grupa interesu to grupa członków/reprezentantów członków organu decyzyjnego połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści.

Zgodnie z § 9 ust. 13 regulaminu Rady LGD „Owocowy Szlak”, przewodniczący Rady wraz z sekretarzem podczas każdego głosowania winien sprawdzać, czy został zachowany odpowiedni parytet w podejmowaniu decyzji drogą głosowania, dotyczących wyboru poszczególnych operacji do dofinansowania, gdzie ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie mogą mieć więcej niż 49%

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Dz. Urz. UE z 2013 nr 347, str. 320.

prawa głosu w podejmowaniu decyzji przez organ decyzyjny. W przypadku braku zachowania tego parytetu głosowanie uznaje się za nieważne.

Z wyjaśnienia Dyrektora Departamentu PROW wynika, że mając na uwadze Wytoczne 3/1/2017 MRiRW z dnia 21.03.2017 r. regulujące zagadnienia związane z identyfikacją grup interesu podczas wyboru operacji, LGD prawidłowo zweryfikowała grupy interesu w organie decyzyjnym. Spełnienie warunku określonego w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1303/2013 potwierdza również weryfikacja rejestru interesów i protokołów z posiedzeń Rady.

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora Departamentu. W dokumentacji naboru brak jest dokumentów określających grupy interesów oraz faktyczną przynależność do tych grup członków Rady LGD, stanowiących podstawę weryfikacji przez ZW naborów w zakresie zapewnienia składu Rady zgodnego z przepisami. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w rejestrach interesów, prowadzonych przez LGD „Owocowy Szlak” do naboru wniosków nr 1/2017, 2/2017 i 3/2017, udział członków Rady reprezentujących sektor społeczny wynosił 61,53%.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 190-220, 297-314, 345-354, 359-405)

3. Kierownik Oddziału Wdrażania PROW zatwierdził wybrane przez Radę LGD „Owocowy Szlak” operacje do dofinansowania, w ramach naboru nr 4/2017, dotyczącego przedsięwzięcia 3.2.1 „Wsparcie innowacyjnej działalności w sektorze usług”, pomimo że nie realizowały one celów określonych w LSR.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 1-2 ustawy o RLKS, przez operację zgodną z LSR rozumie się operację, która zakłada realizację celów głównych i szczegółowych LSR, przez osiąganie zaplanowanych w LSR wskaźników oraz jest zgodna z programem, w ramach którego jest planowana realizacja tej operacji.

W § 6 pkt 8 umowy ramowej Zarząd Województwa zobowiązał się do weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy oraz dokumentacji potwierdzającej dokonanie wyboru operacji, w tym zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy o RLKS.

W LSR, w opisie Celu szczegółowego 3.2 wskazano, że niekorzystna sytuacja na rynku pracy oraz sezonowość zatrudnienia związana z przeważającą na obszarze LGD działalnością rolniczą wpływają w negatywny sposób na sytuację finansową osób zamieszkujących obszar LGD. Problem ten dotyczy przede wszystkim kobiet po 30-tym roku życia, które pozostają bezrobotne w związku z wychowywaniem małoletniego dziecka lub brakiem odpowiedniego wykształcenia i kwalifikacji pożądaných na rynku pracy. Problem bezrobocia i związana z nim trudna sytuacja dochodowa powodują wycofanie z życia społecznego, co pogłębia bierną postawę wobec zatrudnienia. Aby przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, w ramach realizacji LSR zostały przewidziane działania zmierzające do wprowadzenia tych osób na rynek pracy, poprzez wspieranie działalności z zakresu innowacyjnych usług, którymi lokalny rynek ciągle nie jest nasycony.

Konsekwencją zatwierdzenia operacji do dofinansowania było zawarcie przez ZW pięciu umów o przyznanie pomocy (na kwotę 300 tys. zł) z beneficjentami nienależącymi do grupy defaworyzowanej i niezakładającymi utworzenia miejsc pracy dla osób należących do grupy defaworyzowanej określonej w LSR (w tym z czterema osobami posiadającymi stałe źródło dochodu w związku ze świadczeniem pracy).

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że zgodność operacji wybranych przez Radę LGD z LSR stwierdzono na podstawie karty oceny zgodności z LSR poszczególnych wniosków. Zadaniem organu decyzyjnego LGD w procesie wyboru operacji jest ocena, czy operacja jest zgodna z LSR, natomiast Samorząd Województwa weryfikuje wg instrukcji zgodność ze strategią, którą uzyskuje się

poprzez osiągnięcie zaplanowanych wskaźników związanych z celami szczegółowymi. W przypadku naboru 4/2017 przywołanym wskaźnikiem była liczba utworzonych miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, w tym przez grupy defaworyzowane. Przynależność do grupy defaworyzowanej nie była warunkiem udzielenia wsparcia niezbędnym do wyboru projektu. Dodatkowo premiowanie przez LGD w kryteriach wyboru operacji przynależności do grupy defaworyzowanej potwierdza fakt, że katalog wnioskodawców w przedmiotowym przedsięwzięciu nie ograniczał się wyłącznie do tej grupy.

NIK nie zgadza się z powyższą argumentacją. Opis przedsięwzięcia 3.2.1. wyraźnie wskazuje, że jego beneficjentami miały być osoby znajdujące się w grupie osób defaworyzowanych i miało ono służyć poprawieniu ich sytuacji na rynku pracy. Zgodnie z PROW 2014-2020, operacje realizowane w ramach LSR powinny w sposób bezpośredni przyczyniać się do realizacji celów określonych w LSR (pkt 8.2.14.2). Wsparcie w ramach poddziałania 19.2 musi spełniać cele określone w LSR (pkt 8.2.14.3.1.1.). Zgodnie z Instrukcją wypełniania karty weryfikacji dokumentów dotyczących wyboru operacji, ZW winien sprawdzić czy LGD dokonała wyboru operacji do dofinansowania, spośród operacji, które są zgodne z LSR, tj. są zgodne z PROW na lata 2014-2020.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 68-71, 190-204, 233-234, 297-314, 377-405, 406-419)

4. Zarząd Województwa nie dotrzymał trzymiesięcznego terminu na wezwanie 28 (100% badanej próby) wnioskodawców do zawarcia umowy lub ich poinformowania o odmowie przyznania pomocy (w przypadku, gdy nie były spełnione warunki przyznania pomocy), o którym mowa w § 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR³⁴. Konsekwencją powyższego było także pozostawienie bez rozpatrzenia – na podstawie art. 23 ust. 7 ustawy o RLKS – jednego z dwóch wniosków na realizację operacji zgodnej z LSR, wybranej do dofinansowania przez Radę LGD „Polesie”, ale niemieszczącej się w limicie środków w ramach naboru 1/2016 „Tworzenie nowych przedsiębiorstw”. Dostępny limit środków w ramach naboru 1/2016 wynosił 500.000 zł. Po ostatecznej weryfikacji ośmiu wniosków o przyznanie pomocy Zarząd Województwa podpisał z wnioskodawcami jedynie dwie umowy o przyznanie pomocy na kwotę 140.000 zł.

Okres, liczony od daty wpływu do Urzędu Marszałkowskiego dokumentacji kontrolowanych naborów do daty wezwania wnioskodawców do zawarcia umowy/poinformowania o odmowie przyznania pomocy, z uwzględnieniem zapisów § 24 przywołanego rozporządzenia, wynosił w naborach nr 2/2017 i nr 4/2017 organizowanych przez LGD „Owocowy Szlak” odpowiednio od 145 do 348 dni i od 193 do 356 dni, a w naborze nr 3/2017 przeprowadzonym przez LGD „Polesie” od 157 dni do 232 dni. Jedynie 11 z 19 złożonych wniosków w naborze nr 1/2016³⁵ zostało zweryfikowanych w okresie krótszym niż 140 dni. W naborach nr 2/2017 i nr 4/2017 organizowanych przez LGD „Owocowy Szlak” opóźnienie wyniosło odpowiednio od 55 do 258 dni i od 103 do 266 dni, a w naborze nr 3/2017 przeprowadzonym przez LGD „Polesie” od 67 dni do 142 dni.

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że powstałe w początkowym okresie wdrażania LEADER opóźnienia, wynikające m.in. z bardzo dużej ilości wniosków

³⁴ Zgodnie z par. 2 rozporządzenia zmieniającego ww. rozporządzenie (Dz. U. z 2017 poz. 1588) do postępowań w sprawach dotyczących przyznania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, wszczętych w terminach składania wniosków o przyznanie tej pomocy, które rozpoczęły bieg przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. zawarte w rozporządzeniu opublikowanym w Dz.U. z 2015 poz. 1570. W § 6 pkt 8 umowy ramowej Zarząd Województwa zobowiązał się do weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy oraz dokumentacji potwierdzającej dokonanie wyboru operacji, w tym zgodnie z art. 23 ust. 3 i 4 ustawy o RLKS.

³⁵ Kontrolę podlegał nabór wniosków w zakresie przedsięwzięć 2.1.1 Tworzenie nowych przedsiębiorstw i 2.2.1 Rozwijanie działalności gospodarczej.

złożonych na przełomie 2016 i 2017 r. (ponad 500) brak ostatecznej instrukcji do kontroli krzyżowej oraz zmieniająca się kilkakrotnie na początku 2017 r. instrukcja stanowiąca podstawę oceny biznesplanów, spowodowały duże problemy z terminowością weryfikacji wniosków w późniejszych okresach. Aktywność LGD i wnioskodawców przekładała się bezpośrednio na dużą ilość wniosków w całym okresie wdrażania obecnej perspektywy licząc od końca 2016 r. do chwili obecnej. LGD przekazały do UMWL łącznie ponad 1500 wniosków (średniomiesięcznie 88). W związku z powyższym, biorąc pod uwagę ograniczone zasoby kadrowe Departamentu PROW, które pomimo ograniczonych środków w ramach pomocy technicznej stopniowo zwiększano (z 12 do ponad 20 osób oraz zatrudniono kosztorysanta z uprawnieniami), oraz nakłady pracy związane z weryfikacją jednego wniosku (w szczególności operacji w zakresie przedsiębiorczości, w których biznesplan oraz często rozbudowane kosztorysy wymagają bardzo wnikliwej analizy) zapewnienie terminowości weryfikacji jest niezwykle trudnym zadaniem.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 183-189,315-320)

Ocena cząstkowa

Zarząd Województwa nie wywiązywał się z obowiązku terminowej weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy. Określony w rozporządzeniu w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy czas na weryfikację wniosków oraz wezwanie do zawarcia umowy lub poinformowania o odmowie przyznania pomocy został przekroczony w stosunku do wszystkich 28 kontrolowanych wniosków. W 40% wniosków przekroczenie wyniosło ponad 120 dni. Opóźnienia weryfikacji wniosków miały negatywny wpływ na tempo postępu we wdrażaniu inicjatywy LEADER. Nierzetelna weryfikacja dokumentacji LGD „Owocowy Szlak”, w szczególności naboru wniosków nr 4/2017, spowodowała podpisanie przez ZW pięciu umów na realizację operacji, które nie były zgodne z celami głównymi i szczegółowymi określonymi w LSR. Nierzetelnie zweryfikowane sprawozdania z realizacji LSR za 2016 r. i 2017 r. złożone przez LGD „Owocowy Szlak” i LGD „Polesie” nie dawały podstaw do w pełni wiarygodnej oceny postępu finansowego i rzeczowego.

3. Efekty rozdysponowania środków przeznaczonych na inicjatywę LEADER w ramach PROW 2014-2020

Opis stanu faktycznego

3.1. W 22 umowach ramowych na realizację LSR rozdysponowano 52.000.919,60 euro (208.003.678,40 zł)³⁶, w tym:

- 41.624.798,38 euro (166.499.193,52 zł) na wsparcie realizacji operacji wynikających z LSR, w ramach PROW (poddziałanie 19.2),
- 9.543.625,25 euro (38.174.501 zł) na wsparcie funkcjonowania LGD (poddziałanie 19.4).

Kwota ustalona na wsparcie funkcjonowania LGD (poddziałanie 19.4) stanowiła 23% kwoty wsparcia na wdrażanie operacji (poddziałanie 19.2).

W poszczególnych umowach ramowych wysokość wsparcia dla poddziałania 19.4 ustalona została zgodnie z art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz zasadami przyjętymi w PROW 2014-2020. Nie przekraczała 25% kwoty wsparcia realizacji operacji (poddziałanie 19.2).

(dowód: akta kontroli, tom II str. 1)

3.2. Według stanu na koniec I kwartału 2018 r.:

- do Urzędu złożono 1.498 wniosków o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR (poddziałanie 19.2) i 22 wnioski na bieżące funkcjonowanie LGD (poddziałanie 19.4),

³⁶ Przyjęto: 1 euro = 4 zł.

- zawarto 511 umów o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR i 22 umowy na bieżące funkcjonowanie LGD, na podstawie których pomoc została przyznana,
- złożono 303 wnioski o płatność na kwotę 20.778,1 tys. zł na wdrażanie LSR i siedem wniosków na kwotę 588,1 tys. zł na bieżące funkcjonowanie LGD,
- zrealizowane płatności na wdrażanie LSR (pośrednie i ostateczne) wyniosły 13.455,5 tys. zł, a na bieżące funkcjonowanie LGD (wyłącznie finansowanie wyprzedzające i zaliczka) – 13.154,2 tys. zł.

Z 1.498 wniosków o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR, 1.455 złożonych zostało przez podmioty inne niż LGD, co stanowiło 97,1% złożonych wniosków. Odrzuconych/wycofanych zostało łącznie 639 wniosków o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR, w tym 628 złożonych przez podmioty inne niż LGD (98,3% odrzuconych).

W 2015 r. nie złożono wniosków i nie zawarto umów o przyznanie pomocy.

Na koniec 2016 r. odnotowano 278, a na koniec 2017 r. 1.247 złożonych wniosków o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR (podziałanie 19.2). Liczba złożonych wniosków na bieżące funkcjonowanie LGD (podziałanie 19.4) na koniec 2016 i 2017 r. wynosiła 22.

Według stanu na koniec 2016 r. nie zawarto umów o przyznanie pomocy na wdrażanie LSR, a na koniec 2017 r. zawarto 365 takich umów. Liczba zawartych umów na bieżące funkcjonowanie LGD na koniec 2016 i 2017 r. wynosiła 22.

Według stanu na koniec 2016 r. nie złożono wniosków o płatność na realizację poddziałań 19.2 i 19.4. Na koniec 2017 r. odnotowano złożenie 101 wniosków o płatność na wdrażanie LSR na kwotę 12.776,6 tys. zł, a na bieżące funkcjonowanie LGD – dwa wnioski na kwotę 117,2 tys. zł.

Kwoty zrealizowanych płatności na koniec 2017 r. na wdrażanie LSR (pośrednie i ostateczne) wyniosły: 6.541,6 tys. zł, a na bieżące funkcjonowanie LGD (wyłącznie finansowanie wyprzedzające i zaliczka) – 13.054,2 tys. zł.

Sprawozdania tygodniowe, miesięczne, śródroczne i roczne za 2017 r. Urząd przekazywał do agencji płatniczej (ARiMR) w terminach określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 sierpnia 2015 r. w sprawie danych niezbędnych do właściwego monitorowania realizacji i ewaluacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020³⁷.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 2-15)

Na podstawie prowadzonej w Departamencie PROW bazy danych wniosków na wdrażanie operacji w ramach LSR oraz listy członków LGD ustalono, że według stanu na koniec I kwartału 2018 r. do ZW złożono:

- 56 wniosków (przez podmioty inne niż LGD) na wdrażanie operacji w ramach LSR LGD Polesie, w tym 43 (76,8%) przez wnioskodawców niebędących członkami LGD.
- 53 wnioski (przez podmioty inne niż LGD) na wdrażanie operacji w ramach LSR LGD Owocowy Szlak, w tym 43 (81,1%) przez wnioskodawców niebędących członkami LGD.

Zarząd Województwa odmówił wsparcia (odrzucił):

- 15 wniosków na wdrażanie operacji w ramach LSR LGD Polesie, w tym 9 złożonych przez wnioskodawców niebędących członkami LGD, co stanowiło 60% wniosków odrzuconych (zawarto 20 umów, 19 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia, dwa zostały wycofane przez wnioskodawców),
- 8 wniosków na wdrażanie operacji w ramach LSR LGD Owocowy Szlak, w tym 6 złożonych przez wnioskodawców niebędących członkami LGD, co stanowiło

³⁷ Dz.U. poz. 1397.

75% wniosków odrzuconych (zawarto 15 umów, 23 wnioski były w trakcie weryfikacji, jeden pozostawiono bez rozpatrzenia, trzy zostały wycofane, trzy złożone poza limitem).

(dowód: akta kontroli, tom II str. 498)

3.3. Według sprawozdania z realizacji PROW na lata 2014-2020, na koniec 2017 r. kwota środków przyznanych w umowach dotyczących pomocy na wdrażanie operacji w ramach LSR (48.524,9 tys. zł – poddziałanie 19.2) stanowiła 29% kwoty limitu przewidzianego w umowach ramowych (166.499,2 tys. zł³⁸).

Kwota wypłacona na operacje zakończone w ramach poddziałania 19.2 (1.917,6 tys. zł, 454 059,19 euro) stanowiła 1,1% kwoty limitu (41.624.798,38 euro). Do końca 2017 r. nie dokonano płatności na bieżące funkcjonowanie LGD (poddziałanie 19.4), złożone zostały dwa wnioski o płatność na kwotę 117,2 tys. zł. Wskaźniki dotyczące operacji zakończonych, dla których płatność końcowa została wypłacona beneficjentowi wyniosły:

- 10 zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa,
- 2 zrealizowane operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa,
- 15,75 utworzonych miejsc pracy,
- 17 nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- 3 zrealizowane operacje obejmujące wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa i 3 podmioty wsparte w ramach tych operacji,
- 14 operacji ukierunkowanych na innowacje,
- 1680 osób korzystających ze wspartych usług / infrastruktury.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 7, 20-31)

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że ZW analizuje wykonanie wskaźników produktu i rezultatu w stosunku do poziomu wykonania finansowego odpowiednio przedsięwzięć i celów szczegółowych. Brak wytycznych regulujących zasady dokonywania tej analizy pozostawia swobodę jej realizacji, co do terminu. Koniec roku 2017 i początek 2018 przyniósł znaczną ilość podpisanych umów, w związku z tym dokonano kompleksowej analizy realizacji wykonania wskaźników w stosunku do poziomu wykonania finansowego przedsięwzięć i celów szczegółowych. O wynikach analizy powiadomiono LGD pismami wysłanymi w dniach od 13 do 17 kwietnia 2018 r. Wyniki analizy przedstawiono również na szkoleniu zorganizowanym w dniach 26-27 kwietnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 255, 267-268, 290)

3.4. Urząd od początku 2018 r. monitorował wskaźniki produktu osiągnęte przez realizujące LSR LGD w zakresie określonym w § 8 ust. 1 i 3 umów ramowych.

Dla poszczególnych LGD sporządzane były zestawienia realizacji w poddziałaniu 19.2: poziomu wskaźników produktu, które zostały przewidziane do realizacji w latach 2016-2018, wykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2018 i wykorzystanych środków finansowych na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy. W zestawieniu zbiorczym prezentowano realizację przez wszystkie LGD wskaźników produktu w podziale na cztery grupy: utworzenie nowego przedsiębiorstwa, rozwój istniejącego przedsiębiorstwa, dotyczące infrastruktury i inne (promocje, warsztaty, imprezy itp.).

Według stanu z kwietnia 2018 r. pięć LGD nie osiągnęło co najmniej 40% poziomu wskaźnika produktu w trzech grupach, dziewięć LGD – w dwóch grupach, pięć LGD – w jednej grupie. Jedenaście LGD nie wykorzystowało co najmniej 60% środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji.

³⁸ Limit 41.624.798,38 euro x 4 zł = 166.499,2 tys. zł.

W dniach od 13 do 17 kwietnia 2018 r. do 18 LGD (w tym do LGD Owocowy Szlak i LGD Polesie) Urząd wysłał pisma informujące o stanie realizacji wskaźników, budżetu i wykorzystania środków finansowych na utworzenie lub utrzymanie miejsc pracy. Ponadto w ww. pismach wezwano LGD do przekazania do Urzędu informacji, jakie działania zamierzają podjąć w celu osiągnięcia wskaźników na poziomie określonym w § 8 ust. 1 umowy ramowej.

Z analiz dokonanych w kwietniu 2018 r. przez pracowników Oddziału Wdrażania PROW wynika, że realizacja wskaźników produktu LSR wynosiła:

- w LGD Owocowy Szlak od 25% (liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – przetwórstwo rolno-spożywcze) do 400% (liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – sektor usług, produkcji i handlu),
- w LGD Polesie od 0 (liczba imprez, liczba godzin doradztwa kompetencyjnego) do 200% (liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej).

LGD Owocowy Szlak wykorzystwała 47% środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2018 i 25% środków finansowych na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy, a LGD Polesie wykorzystwała 52% – na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2018 i 33% – na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 89-101)

3.5. Do końca I kwartału 2018 r. przedstawiciele Samorządu Województwa Lubelskiego przeprowadzili u beneficjentów poddziałania 19.2 trzy kontrole na miejscu (o których mowa w art. 59 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013³⁹) i 34 kontrole na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy PROW. Nie przeprowadzono kontroli ex post, o których mowa w art. 52 rozporządzenia wykonawczego nr 809/2014⁴⁰. W trakcie ww. kontroli przedstawiciele SW nie stwierdzili nieprawidłowości i efektów finansowych.

Kontrole beneficjentów poddziałania 19.2 typowane były przez ARiMR.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 102-103, 499, 501)

3.6. Szczegółowym badaniem NIK objęto trzy kontrole przeprowadzone u beneficjentów wybranych w naborach prowadzonych przez LGD Polesie (jedną kontrolę na miejscu i dwie przeprowadzone na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy PROW) i jedną kontrolę przeprowadzoną u beneficjenta wybranego przez LGD Ziemia Biłgorajska (kontrola na miejscu).

Wszystkie cztery kontrole dotyczyły etapu obsługi wniosku o płatność i przeprowadzone zostały w siedzibach beneficjentów przez pracowników Urzędu posiadających wydane przez Marszałka Województwa upoważnienia do kontroli na miejscu oraz wizyt w miejscu dla działań PROW 2014-2020. Dokumentacja każdej kontroli zawierała: raport z czynności kontrolnych, listę kontrolną do raportu z czynności kontrolnych, zestawienie dokumentów do listy kontrolnej, kopie dokumentów wyszczególnionych w zestawieniu.

W przypadku podejmowania działalności gospodarczej (operacje Przy Gościńcu i Inteligentny Dom) kontrole obejmowały: zgodność wykonania rzeczowego biznesplanu, zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn i urządzeń,

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, ze zm.).

⁴⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69).

utworzenie miejsca pracy zgodnie z zapisami umowy, prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości, przechowywanie dokumentacji, niefinansowanie kosztów operacji z innych źródeł oraz w przypadku operacji Inteligentny Dom – realizację działań informacyjno-promocyjnych.

W przypadku operacji „Wzrost konkurencyjności placówki MediDent” i „Rozwój firmy Bio-Garden” kontrolami objęto: zgodność zestawienia rzeczowo-finansowego z realizacją operacji, prowadzenie działalności gospodarczej, utworzenie miejsca pracy zgodnie z zapisami umowy, zgodność realizacji operacji z przepisami zamówień publicznych/zasadami konkurencyjnego trybu wyboru operacji, nieprzeniesienie prawa własności i wykorzystanie nabytych dóbr w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, realizację działań informacyjno-promocyjnych, przechowywanie dokumentacji, niefinansowanie kosztów operacji z innych źródeł.

W trakcie ww. kontroli beneficjentów poddziałania 19.2 sprawdzone zostały wszystkie punkty z listy kontrolnej, a ustalenia zostały potwierdzone zgromadzoną dokumentacją. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 102-103, 105-115, 491)

3.7. Do końca I kwartału 2018 r. ZW zastosował wobec beneficjentów poddziałania 19.2 trzy kary administracyjne (w trzech umowach) na podstawie § 10 ust. 16 umów o przyznaniu pomocy⁴¹ i jedną karę na podstawie § 10 ust. 15 umowy o przyznaniu pomocy⁴². Łączna kwota kar naliczonych z ww. tytułów wyniosła 22.111,07 zł.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 116)

3.8. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wniosków o płatność, złożonych przez ośmiu beneficjentów poddziałania 19.2 (czterech wybranych w naborach przeprowadzonych przez LGD Owocowy Szlak i czterech wybranych w naborach przeprowadzonych przez LGD Polesie):

- utworzenie gospodarstwa tematycznego „Wojskowa Ostoja” (umowa o przyznaniu pomocy nr 00268-6935-UM0310685/17 z 16.11.2017 r. na podjęcie działalności gospodarczej) – wniosek o płatność I transzy,
- remont lokalu oraz zakup sprzętu i oprogramowania niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług geodezyjnych (umowa nr 00334-6935-UM0310689/17 z 24.11.2017 r. na podjęcie działalności gospodarczej) – wniosek o płatność I transzy,
- podjęcie działalności gospodarczej w zakresie innowacyjnych usług wypożyczania specjalistycznego sprzętu ogrodniczego i budowlanego wraz z dowozem oraz usługą doradczą (umowa nr 00427-6935-UM0310691/17 z 29.01.2018 r.) – wniosek o płatność I transzy,
- wprowadzenie na rynek nowej innowacyjnej usługi w postaci profesjonalnego montażu stolarki okiennej i drzwiowej oraz osuszania obiektów (umowa nr 00369-6935-UM0310690/17 z 19.12.2017 r. na podjęcie działalności gospodarczej) – wniosek o płatność I transzy,
- inteligentny dom (umowa nr 00101-6935-UM0310333/17 z 12.06.2017 r. na podjęcie działalności gospodarczej) – wnioski o płatność I i II transzy,
- przy gościńcu (umowa nr 00095-6935-UM0310335/17 z 05.06.2017 r. na podjęcie działalności gospodarczej) – wnioski o płatność I i II transzy,
- wzrost konkurencyjności placówki MediDent (umowa nr 00126-6935-UM0310321/17 z 22.06.2017 r. na rozwijanie działalności gospodarczej) – wniosek o płatność po zakończeniu realizacji całości operacji,

⁴¹ Kary nałożone zostały za: 1) nieopisanie sposobu przyznawania punktów za spełnienie kryteriów oceny ofert, 2) nieokreślenie miejsca posadowienia/ opis zadania niejednoznaczny i niewyczerpujący 3) ustalenie zbyt krótkich terminów.

⁴² Karę nałożono za żądanie innych dokumentów od podmiotów krajowych i zagranicznych.

- rozwój firmy X-auto (umowa nr 00188-6935-UM0310323/17 z 21.08.2017 r. na rozwijanie działalności gospodarczej) – wniosek o płatność po zakończeniu realizacji całości operacji.

Ww. wnioski o płatność zostały rozpatrzone zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR oraz postanowieniami umów o przyznanie pomocy.

W przypadku wniosków o płatność I transzy weryfikowano m.in. podjęcie przez beneficjenta działalności gospodarczej i zgłoszenie jej do rejestru Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego, uzyskanie wymaganych pozwoleń, zezwoleń i decyzji. Dokonano także weryfikacji krzyżowej, mającej na celu zapobieżenie podwójnemu finansowaniu operacji. Rozpatrując wnioski o płatność II transzy, sprawdzano m.in. zgodność realizacji operacji z biznesplanem, utworzenie deklarowanego miejsca pracy i prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości. Weryfikując wnioski o płatność na operacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej dokonano ponadto oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz sprawdzano utworzenie deklarowanych miejsc pracy i poniesienie kosztów wynagrodzenia.

Zgodnie z § 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR, po stwierdzeniu braków we wnioskach, wezwano beneficjentów do ich usunięcia w terminie 14 dni.

Na podstawie pisma Departamentu Baz Referencyjnych i Kontroli Terenowych ARiMR z dnia 3.07.2017 r., w trakcie weryfikacji wniosków o płatność I transzy odstąpiono od przeprowadzenia kontroli na miejscu. Kontrole przeprowadzono w trakcie weryfikacji wniosków o płatność na rozwijanie działalności gospodarczej i wniosków o płatność II transzy na podjęcie działalności gospodarczej.

Zlecenia płatności wystawione zostały niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wszystkich objętych badaniem wniosków o płatność, w terminach określonych w § 32 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR.

Na podstawie § 10 ust. 16 umowy o przyznaniu pomocy, na firmę MediDent nałożono karę administracyjną w wysokości 10.780 zł (5% przyznanej pomocy) za brak, w postępowaniu w sprawie wyboru wykonawcy zadania, opisu sposobu przyznawania punktów za spełnienie kryteriów oceny ofert.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 116- 264, 491-496)

3.9. Według stanu na koniec I kwartału 2018 r. czterech beneficjentów poddziałania 19.2 dokonało łącznie zwrotu 136.757,74 zł nienależnie lub nadmiernie pobranej pomocy. Wszystkie zwroty dotyczyły wyprzedzającego finansowania i dokonane zostały w należnej kwocie. W dwóch przypadkach wynikały z rozwiązania umów o przyznaniu pomocy, w jednym – z rezygnacji przez beneficjenta z części kosztów, w jednym – z aneksowania umowy o przyznaniu pomocy po wypłacie wyprzedzającego finansowania.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 265)

3.10. Do końca I kwartału 2018 r. przedstawiciele ZW przeprowadzili sześć kontroli realizacji umów o przyznanie pomocy na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (PROW 2014-2020, poddziałanie 19.4): dwie kontrole na miejscu w LGD Leśny Krąg, cztery kontrole w trakcie realizacji (LGD Hrubieszowskie Lepsze Jutro, LGD Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem, LGD Dolina Giełczwi, LGD Jagiellońska Przystań).

Kontrole realizacji umów o przyznanie pomocy na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji typowane były przez ARiMR. W objętym kontrolą okresie nie wystąpiły przypadki kontroli LGD w ramach poddziałania 19.4, których przyczyną były skargi.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 104, 499, 501)

3.11. W wyniku badania dokumentacji kontroli umów o przyznanie pomocy na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (poddziałanie 19.4), przeprowadzonych przez pracowników Departamentu PROW w LGD Leśny Krąg, LGD Stowarzyszenie Hrubieszowskie Lepsze Jutro, LGD Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem, LGD Dolina Giełczwi ustalono, że:

- kontrola LGD Leśny Krąg:
 - przeprowadzona została na zlecenie ARiMR i dotyczyła etapu po wypłacie zaliczki,
 - kontrolą objęto: dokumentację dotyczącą funkcjonowania biura LGD (faktury potwierdzające poniesione koszty związane z funkcjonowaniem biura, ewidencja środków trwałych, wyposażenie biura), dokumentację potwierdzającą zatrudnienie i ponoszenie kosztów zatrudnienia trzech pracowników, przechowywanie dokumentacji związanej z przyznaną pomocą, prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji,
 - dokumentacja kontroli zawierała listę kontrolną i kopie dokumentów potwierdzających dokonaną na liście kontrolnej ocenę zgodności ze stanem faktycznym;
- kontrole LGD Lepsze Jutro, LGD Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem oraz LGD Dolina Giełczwi były kontrolami w trakcie realizacji i dotyczyły etapu obsługi wniosku o płatność:
 - w LGD Lepsze Jutro kontrolą objęto dokumentację szkolenia dla wnioskodawców przeprowadzonego w dniu 13.09.2017 r. (harmonogram realizacji planu komunikacji, plan szkolenia, lista obecności – 27 osób, działania informacyjno-promocyjne, środki przekazu zastosowane podczas szkolenia),
 - w LGD Doliną Wieprza i Leśnym Szlakiem kontrolą objęto dokumentację spotkania informacyjnego, związanego z planowanym II naborem wniosków w ramach LSR, przeprowadzonego w dniu 05.09.2017 r. (harmonogram realizacji planu komunikacji, program spotkań informacyjnych, lista obecności – 15 osób, działania informacyjno-promocyjne, środki przekazu zastosowane podczas szkolenia),
 - w LGD Dolina Giełczwi kontrolą objęto dokumentację szkolenia dla wnioskodawców, przeprowadzonego w dniu 09.08.2017 r. (harmonogram realizacji planu komunikacji, plan szkolenia, lista obecności – 13 osób, działania informacyjno-promocyjne, środki przekazu zastosowane podczas szkolenia),
 - dokumentacja ww. trzech kontroli zawierała listę kontrolną i kopie dokumentów potwierdzających dokonaną na liście kontrolnej ocenę zgodności ze stanem faktycznym,

Ww. cztery kontrole LGD przeprowadzone zostały przez pracowników Urzędu posiadających wydane przez Marszałka Województwa upoważnienia do kontroli na miejscu oraz wizyt w miejscu dla działań PROW 2014-2020. W trakcie kontroli sprawdzone zostały wszystkie punkty z listy kontrolnej, ustalenia zostały potwierdzone zgromadzoną dokumentacją. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 267-278, 496-497)

3.12. Do końca I kwartału 2018 r. ZW naliczył jednej LGD (LGD „Kraina wokół Lublina”) karę administracyjną przewidzianą w umowie o przyznanie pomocy na wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (poddziałanie 19.4). Karę w wysokości 5.000 zł zastosowano na podstawie § 8 ust. 3 umowy o przyznaniu pomocy i § 5 ust. 1 pkt 10 umowy ramowej z powodu nieprawidłowo przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru operacji realizującej cele LSR, tj. niewłaściwe zastosowanie kryteriów wyboru.

W okresie objętym kontrolą Departament PROW nie stwierdził nienależnie lub nadmiernie pobranej pomocy przez LGD na wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, w tym wypłaconej zaliczkowo lub tytułem wyprzedzającego finansowania.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 255-266)

3.13. Do końca I kwartału 2018 r. LGD Owocowy Szlak nie składała wniosku o płatność na podstawie § 7 umowy o przyznanie pomocy na wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji. LGD Polesie złożyła jeden wniosek o płatność (w marcu 2018 r.), który w trakcie niniejszej kontroli NIK był rozpatrywany przez pracowników Departamentu PROW.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 279-334)

Informacje monitorujące realizację operacji w ramach poddziałania 19.4 LGD Owocowy Szlak i LGD Polesie złożyły w terminach określonych w § 6 ust. 5 i ust. 6 umów o przyznanie pomocy. Informacje te były analizowane przez pracowników Departamentu PROW w zakresie kompletności i poprawności oraz zobowiązań. Wartości osiągniętych mierników sprawdzano z załączonymi dokumentami potwierdzającymi realizację zadań. Urząd w przypadku każdej z sześciu złożonych informacji monitorujących realizację operacji w ramach poddziałania 19.4 wzywał LGD do usunięcia braków, uzupełnienia dokumentów potwierdzających realizację zadań i złożenia wyjaśnień. Poprawione przez LGD informacje były ponownie weryfikowane i sprawdzane przez dwóch pracowników Departamentu PROW.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 279-334, 497-498)

Informacja monitorująca realizację operacji w ramach poddziałania 19.4, złożona przez LGD Owocowy Szlak w dniu 31.01.2018 r. (25.04.2018 r. – po korekcie), nie została zweryfikowana przez Urząd w zakresie liczby osób, którym udzielono doradztwa. W informacji tej LGD podała, że w II półroczu 2017 r. doradztwa udzielono 51 osób, a według załączonej do informacji „listy usług doradczych świadczonych przez biuro LGD Owocowy Szlak” doradztwa w tym okresie udzielono 47 osobom.

Dyrektor Departamentu PROW wyjaśnił, że pomyłka powstała na etapie sporządzania informacji monitorującej i jest zwykłą pomyłką liczbową, która zostanie skorygowana przy kolejnej informacji monitorującej lub wniosku o płatność, co zostało telefonicznie uzgodnione z LGD „Owocowy Szlak”. Pomyłka nie miała wpływu na realizowany przez LGD Plan Komunikacji.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 335-371, 499, 501-502)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Urząd monitorował wskaźniki produktu osiągnięte przez realizujące LSR LGD, przewidziane do realizacji w latach 2016-2018, wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2018 i na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy. Rzetelnie przeprowadzono, objęte badaniem, kontrole u beneficjentów i kontrole realizacji przez LGD umów o przyznanie pomocy na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji. Osiem objętych szczegółowym badaniem wniosków o płatność rozpatrzonych zostało zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR oraz postanowieniami umów o przyznanie pomocy.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴³, wnosi o:

1. Rzetelne weryfikowanie rocznych sprawozdań z realizacji LSR.
2. Rzetelne weryfikowanie dokumentacji z naborów w zakresie zapewnienia zachowania składu Rady zgodnego z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1303/2013.
3. Rzetelne weryfikowanie dokumentacji naborów wniosków w zakresie spójności z LSR oraz PROW lata 2014-2020 i skorygowanie wskaźników.
4. Terminowe rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy na wdrażanie operacji w ramach LSR.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 29 czerwca 2018 r.

Kontroler
Jacek Romanowski
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis

⁴³ Dz.U. z 2017 r. poz. 524, ze zm., dalej: ustawa o NIK.